

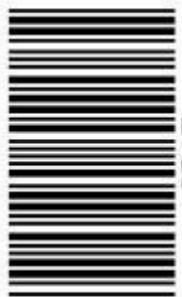
کد کنترل

254

E

نام:
نام خانوادگی:

محل امضا:

254E

صبح جمعه
۱۳۹۶/۱۲/۴
دفترچه شماره (۱)«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمترکز) - سال ۱۳۹۷

رشته شیمی کاربردی (کد ۲۲۱۵)

مدت پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سوال: ۴۵

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: کنترل دستگاه‌ها و گسترش شیمی از آزمایشگاه به صنعت - واکنش‌گاه‌های شیمیابی - شیمی تجزیه پیشرفته	۴۵	۱	۴۵

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

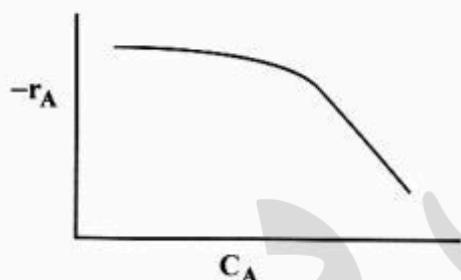
حق جانب، تکثیر و منتشر سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) بس از برگزاری آزمون، برای نهادن اشخاص خلبان و حقوقی تنها با عجز این سازمان مجاز نیاشد و با مخالفین بر این غافر از رفتار عیین شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی در جلسه این آزمون شرکت می‌نمایم.

امضا:

-۱ برای انجام واکنش با تغییرات سرعت مطابق شکل، کدام سیستم واکنش‌گاهی مناسب است؟

(۱) دو واکنش‌گاه هم خورده موازی

(۲) دو واکنش‌گاه هم خورده پشت سر هم

(۳) واکنش‌گاه هم خورده سپس واکنش‌گاه لوله‌ای

(۴) واکنش‌گاه لوله‌ای سپس واکنش‌گاه هم خورده

-۲ یک واکنش گازی در یک واکنش‌گاه ناپیوسته (یج) با حجم متغیر و دمای ثابت انجام می‌شود. هنگامی که ۶۰٪ از

ترکیب شونده تبدیل می‌یابد، ۳۰٪ کاهش در حجم مشاهده می‌شود. واکنش مرتبط، کدام است؟

(۱) $A \rightarrow 2R$

(۲) $2A \rightarrow R$

(۳) $3A \rightarrow 2R$

(۴) $A \rightarrow R$

-۳ واکنش اتوکاتالیزوری $A + R \rightarrow R + R$ با معادله سرعت $-r_A = kC_A C_R$ در یک واکنش‌گاه ناپیوسته انجام

می‌گیرد. اگر غلظت اولیه کل ($C_{A_0} + C_{R_0}$) برابر با ۵ مول بر لیتر و ثابت سرعت واکنش برابر با

باشد، حداکثر سرعت واکنش، چند mol/L.s است؟

(۱) ۱۳

(۲) ۲۰

(۳) ۲۵

(۴) ۱۰۰

-۴ گاز خالص A با غلظت نیم مول بر لیتر وارد یک واکنش‌گاه لوله‌ای پیوسته شده و واکنش درجه صفر $\rightarrow 2A \rightarrow B$ با

ثابت سرعت $25 \text{ mol/L}\cdot\text{min}$ انجام می‌شود. اگر شدت جریان مولی خوراک ورودی 1 mol/min باشد،

حجم لازم برای رسیدن غلظت نهايی به نصف مقدار اولیه، چند لیتر است؟

(۱) ۶/۶۶۵

(۲) ۱۳/۳۳

(۳) ۲۶/۶۶

(۴) ۳۳/۳۳

-۵ گاز A با غلظت اولیه $1 \frac{\text{mol}}{\text{lit}}$ و با درصد خلوص ۶۰٪ جهت انجام واکنش $\text{R} \rightarrow 3\text{A}$ وارد یک واکنش‌گاه همزن‌دار می‌شود. در صورتی که غلظت A در خروجی راکتور به ۲٪ برسد، میزان تبدیل، چقدر است؟

- (۱) ۰/۲۱
 (۲) ۰/۴۳۵
 (۳) ۰/۵۲۶
 (۴) ۰/۸۶۹

-۶ واکنش $\text{A} \rightarrow \text{R}$ با سرعت $r_A = kC_A$ در یک واکنش‌گاه همزن‌دار با درصد تبدیل ۷۵ و در فاز مایع صورت می‌گیرد. اگر حجم واکنش‌گاه دو برابر شود و بقیه عوامل ثابت بمانند، میزان تبدیل کدام است؟

- (۱) $\frac{6}{7}$
 (۲) $\frac{2}{3}$
 (۳) $\frac{3}{4}$
 (۴) $\frac{5}{6}$

-۷ واکنش $2\text{R} \rightarrow \text{A}$ در فاز گاز و در یک واکنش‌گاه همزن‌دار در فشار و دمای ثابت انجام می‌شود. خوراک حاوی

۵٪ از A است و شدت جریان حجمی، $\frac{m^3}{hr} = 1$ بوده و میزان تبدیل ۵٪ است. شدت جریان خروجی از

واکنش‌گاه بر حسب $\frac{m^3}{hr}$ چقدر است؟
 (۱) ۰/۷۵
 (۲) ۱
 (۳) ۱/۲۵
 (۴) ۰/۵

-۸ برای تبدیل ۸۰ درصد A در واکنش گازی ابتدایی $\text{R} \rightarrow \text{A}$ حجم واکنش‌گاه همزن‌دار پیوسته مورد نیاز ۴ لیتر می‌باشد. اگر استوکیومتری واقعی واکنش $3\text{R} \rightarrow \text{A}$ باشد، حجم واکنش‌گاه برای همان میزان تبدیل، بر حسب لیتر، کدام است؟

- (۱) ۱۲۰
 (۲) ۱۰۴
 (۳) ۷۲
 (۴) ۱۳/۳

-۹ برای واکنشی در فاز مایع با رابطه سرعت $-r_A = kC_A^n$ - دو واکنشگاه هم‌خورده و لوله‌ای با حجم‌های برابر در اختیار است. برای غلظت اولیه و جریان معین، در چه صورت میزان تبدیل بیشتری در واکنشگاه لوله‌ای بدست می‌آید؟ (ثابت سرعت را یکسان فرض کنید).

(۱) $n < 1$ (۲) $n \geq 1$ (۳) $n = 1$

(۴) موارد ۱ و ۲ صحیح است.

-۱۰ واکنشی با رابطه سرعت $-r_A = \frac{k_1 C_A}{1 + k_2 C_A}$ - که در آن $k_2 = k_0 e^{\frac{-E_2}{RT}}$, $k_1 = k_0 e^{\frac{-E_1}{RT}}$ و $E_1 > E_2$ می‌باشد. مدنظر است. تغییر انرژی فعالسازی این واکنش در دمای کم و زیاد به ترتیب به کدام است؟

(۱) $E_1 - E_2$ و E_1 (۲) E_2 و E_1 (۳) E_1 و E_2 (۴) E_1 و $E_1 - E_2$

-۱۱ واکنش $\text{B} \rightarrow \text{A}$ در فاز مایع با سرعت $-r_A = k$ - در یک واکنشگاه plug و یک واکنشگاه CSTR که به صورت سری به هم متصل شده‌اند، انجام می‌گیرد. حجم واکنشگاه plug که واکنشگاه اول می‌باشد، $\frac{1}{3}$ حجم واکنشگاه CSTR می‌باشد. اگر درصد تبدیل در واکنشگاه اول ۲۰٪ باشد، درصد تبدیل خروجی از واکنشگاه دوم، چقدر است؟

(۱) ۶۰

(۲) ۷۰

(۳) ۸۰

(۴) ۹۰

-۱۲ کدام گزینه منجر به محصول بیشتر R در مقایسه با A مصرفی در واکنش پیش‌سر هم و مرتبه اول $\xrightarrow{k_1} \text{A} \xrightarrow{k_2} \text{R} \xrightarrow{k_3} \text{S}$ می‌شود؟

(۱) $\frac{k_3}{k_1}$ کم و استفاده از واکنشگاه لوله‌ای(۲) $\frac{k_2}{k_1}$ زیاد و استفاده از واکنشگاه هم‌خورده(۳) $\frac{k_2}{k_1}$ کم و استفاده از واکنشگاه هم‌خورده(۴) $\frac{k_2}{k_1}$ زیاد و استفاده از واکنشگاه لوله‌ای

۱۳- واکنش درجه صفر $A \rightarrow 2R$ در فاز آبی در یک واکنش‌گاه لوله‌ای به حجم ۶۰۰ لیتر انجام می‌شود و میزان تبدیل ترکیب شونده ۸۵٪ است. اگر بهجای واکنش‌گاه لوله‌ای از چهار واکنش‌گاه هم‌خورده هم حجم برای اجرای همین واکنش در شرایط مذکور استفاده کنیم، حجم هر واکنش‌گاه چند لیتر باید باشد؟

- (۱) ۲۰۰
 (۲) ۱۵۰
 (۳) ۱۲۵
 (۴) ۱۰۰

۱۴- برای انجام یک واکنش معمولی در فاز آبی از یک واکنش‌گاه CSTR با حجم V استفاده می‌شود که درجه تبدیل x_1 است. پیشنهاد شده که از دو واکنش‌گاه CSTR هر یک با حجم مساوی $V/5$ که بهصورت سری کار می‌کنند، استفاده شود. اگر درجه تبدیل نهایی دو واکنش‌گاه برابر x_2 باشد، کدامیک از گزاره‌های زیر، درست است؟

- $x_2 = 0.5x_1$ (۱)
 $x_2 = x_1$ (۲)
 $x_2 = 0.25x_1$ (۳)
 $x_2 > x_1$ (۴)

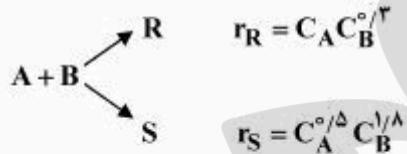
۱۵- واکنش $A \rightarrow B$, $-r_A = kC_A$ در فاز مایع در دو واکنش‌گاه Mixed پشت سر هم و هماندازه صورت می‌گیرد و تبدیل ۵۰٪ است. اگر دو واکنش‌گاه Mixed هم حجم دیگر را اضافه کنیم (کلاً چهار واکنش‌گاه)، درصد تبدیل چقدر خواهد شد؟

- (۱) ۵۰
 (۲) ۶۶.۷
 (۳) ۷۵
 (۴) ۹۱.۲

۱۶- اگر در یک واکنش‌گاه با جریان برگشتی، مقدار R برابر با ۹۰٪ باشد، آنگاه عملکرد این واکنش‌گاه شبیه به چه نوع واکنش‌گاهی خواهد بود؟

- (۱) لوله‌ای
 (۲) ناپیوسته
 (۳) مخزنی همزن دار
 (۴) ترکیبی از تعداد زیادی از واکنش‌گاه‌های همزن دار پیوسته

- ۱۷- واکنش موازی زیر در فاز مایع انجام می‌شود. برای تولید بیشتر R (نسبت به کل محصولات) کدام واکنش‌گاه و نحوه جریان، مناسب است؟

- (۱) واکنش‌گاه لوله‌ای با ورودی زیاد A و تدریجی از B
- (۲) واکنش‌گاه لوله‌ای با ورودی زیاد و یکسان A و B
- (۳) واکنش‌گاه لوله‌ای با ورودی زیاد از B و تدریجی از A
- (۴) واکنش‌گاه هم‌خورده با ورودی زیاد و یکسان A و B

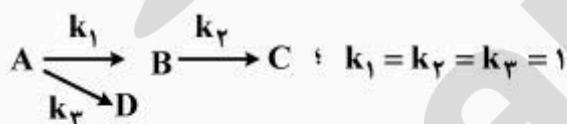
- ۱۸- واکنش ابتدایی در فاز مایع $A \xrightarrow[k_2]{k_1} R \xrightarrow[k_3]{k_2} S$ در یک واکنش‌گاه لوله‌ای پیوسته در شرایط ایزوترمال انجام می‌شود. در

صورتی که $\frac{k_1}{k_2} = 6$ و $C_R = C_S = 0$ باشد، تعداد مول‌های تولیدی R نسبت به تعداد مول‌های تولیدی S

چقدر خواهد بود؟

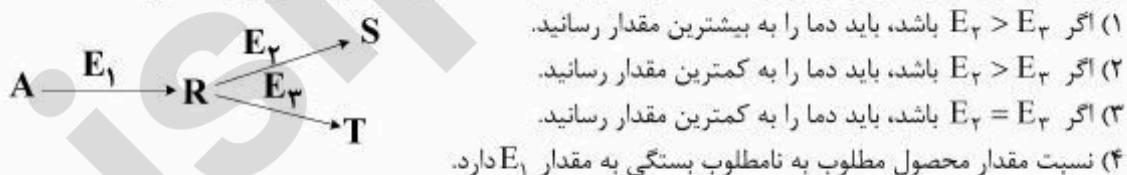
- (۱) ۳
- (۲) ۴
- (۳) ۶
- (۴) ۸

- ۱۹- واکنش‌های درجه اول زیر در فاز مایع در یک واکنش‌گاه هم‌زدہ صورت می‌گیرد. چنانچه $\tau = 2\text{ min}$ باشد، در صد تبدیل A برای خوراکی که حاوی A خالص باشد، چقدر است؟

- (۱) ۰/۲
- (۲) ۰/۴
- (۳) ۰/۶
- (۴) ۰/۸

- ۲۰- در واکنش‌های هم‌درجه زیر در صورتی که محصول مطلوب S باشد، کدام یک از گزینه‌های زیر، صحیح است؟

- ۲۱ در یک مانومتر با سطح مقطع 5×5 سانتی‌متر مربع، مقدار 20 سانتی‌متر مکعب جیوه با چگالی نسبی $13/6$ وارد نموده‌ایم. بیشترین اختلاف فشاری که با این مانومتر می‌توان اندازه گرفت، حدود چند اتمسفر است؟
- (۱) $0/5$
 (۲) 1
 (۳) 2
 (۴) $2/5$
- ۲۲ برای اندازه‌گیری شدت جریان در کانال‌های رو باز، استفاده از کدام روش مناسب است؟
- (۱) اورفیس‌متر
 (۲) وانجوریمتر
 (۳) نازل جریان
 (۴) لوله پیتوت
- ۲۳ برای اندازه‌گیری فشارهای خیلی کم، استفاده از کدام نوع بلوز (Bellows) بهتر است؟
- (۱) با قطر کم
 (۲) با قطر بالا
 (۳) با طول کم
 (۴) با طول کم
- ۲۴ کدام مورد برای ترموکوبل‌ها صحیح است؟
- (۱) اتصال فلزات ناهم‌جنس در محل گرم
 (۲) اتصال فلزات ناهم‌جنس در محل سرد
 (۳) اتصال فلزات ناهم‌جنس به میلی‌ولتمتر در محل گرم
 (۴) اتصال فلزات ناهم‌جنس به میلی‌ولتمتر در محل گرم و سرد
- ۲۵ در یک کنترل کننده PID، خروجی کنترل کننده به ازای خطای ورودی $P(t) = t^{\gamma} + 2t + 4$ برابر با $\varepsilon(t) = t$ می‌باشد. پارامترهای τ_D ، τ_I و k_C به ترتیب، از راست و چپ، کدام‌اند؟
- (۱) $1, 2, 1$
 (۲) $2, 2, 1$
 (۳) $2, 1, 2$
 (۴) $1, 2, 2$
- ۲۶ یک سیستم درجه اول با تابع تبدیل $\frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{k}{ts+1}$ را درنظر بگیرید. برای یک ورودی پله‌ای به صورت $x(t) = Au(t)$ ، پاسخ سیستم بعد از یک دوره زمانی $\tau = t$ که τ ثابت زمانی سیستم است، کدام است؟
- (۱) $0/632A$
 (۲) $0/632AK$
 (۳) $0/368AK$
 (۴) $0/368A$
- ۲۷ یک کنترل کننده تناسبی برای کنترل دمای بین 60°F تا 100°F مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کنترل کننده طوری تنظیم شده است که با مقدار مقرر ثابت هنگامی که دمای اندازه‌گیری شده از 71°F به 75°F تغییر می‌کند، فشار خروجی از 3psi (شیر کاملاً باز) به 15psi (شیر کاملاً بسته) می‌رسد. بهره و دامنه تناسبی(%) آن به ترتیب کدامند؟
- (۱) 4 و 12 درصد
 (۲) 3 و 10 درصد
 (۳) 10 و 3 درصد
 (۴) 12 و 4 درصد

- ۲۸- در کدام یک از موارد زیر از شیر کنترل با هوا فشرده از نوع A-C (Fail-open) استفاده می‌شود؟

۱) جریان بخار کوبیل گرمکن در یک واکنش‌گاه

۲) جریان خوراک‌ها به یک واکنش‌گاه پلیمریزاسیون

۳) جریان آب سرد به کنداسور یک برج تقطیر

۴) تخلیه آب رودخانه از مخزن نگهداری آب در فرایند تصفیه پساب در صورتی که در حالت عادی جریان عبوری از شیر تزدیک به مقدار حداقل خود نباشد.

- ۲۹- در مانومتر حاوی الكل سنگین با چگالی نسبی ۲، اختلاف ارتفاع ۲۰ سانتی‌متر مشاهده می‌شود. در صورتی که دو طرف مانومتر به لوله‌ای با جریان آب وصل باشد، اختلاف فشار بر حسب kPa، چقدر است؟

(۱) ۰/۲

(۲) ۲

(۳) ۱

(۴) ۲۰

- ۳۰- حداقل پاسخ یک سیستم درجه اول با ثابت زمانی τ به یک ورودی ضربه‌ای واحد ($x(t) = \delta(t)$) با فرض $k_p = 1$ برابر ۴ واحد می‌باشد. مقدار حداقل پاسخ این سیستم به یک ورودی ضربه‌ای به اندازه ۵ واحد و زمان وقوع آن کدام است؟

(۱) ۵ واحد - τ

(۲) ۲۰ واحد - τ

(۳) ۵ واحد - صفر

(۴) ۲۰ واحد - صفر

- ۳۱- هزینه هدر رفت انرژی از اطراف دستگاهی متناسب با ضخامت عایق (L) و مطابق رابطه $C_H = (L - \delta)^2 C_e$ می‌باشد (به ازای هر سال استفاده). ضخامت مناسب عایق، کدام است؟

(۱) ۴

(۲) ۶

(۳) ۸

(۴) ۱۰

- ۳۲- به کارگیری روش نایپوسته (بج) برای کدام فرایند، مناسب است؟

(۱) تولید حلال از مواد غذی

(۲) تولید متابول از گاز سنتر

(۳) تولید روغن موتور از پایه روغن

(۴) تولید اسید فسفریک از سنگ فسفات

- ۳۳- خرید کدام مورد جزو سرمایه در گردش یک واحد صنعتی شیمیایی، محسوب می‌شود؟

(۱) لوله

(۲) پمپ

(۳) کاتالیزور

(۴) عایق

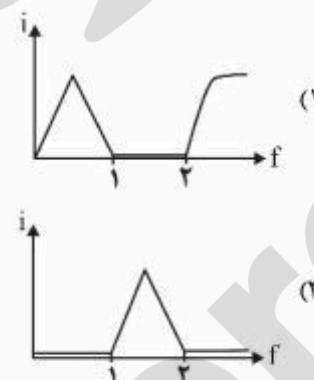
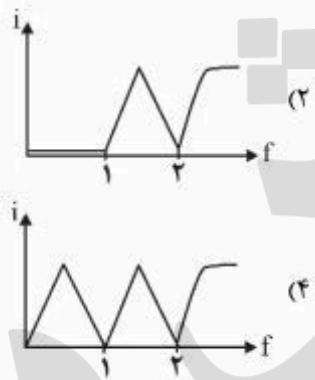
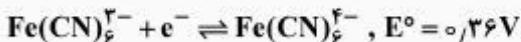
- ۳۴- ساخت واحد نیمه صنعتی و کسب نتایج برای کدام فرایند، ضرورت بیشتری دارد؟

(۱) تبلور یک محلول غلیظ

(۲) تبخیر یک محلول رقیق

(۳) تقطیر یک محلول دو جزی

- ۳۶- منحنی تیتراسیون بی‌آمپرومتری برای محلول دارای یون‌های Fe^{4+} و H_3AsO_4^- با Ce^{4+} کدام است؟

- ۳۷- برای کاهش مؤثر خطا، برای شخصی که بیشترین خطای وی در تزریق نمونه به دستگاه کروماتوگراف گازی است، کدام شیوه مؤثرتر است؟

(۲) استفاده از استاندارد داخلی

(۴) استفاده از اندیس‌های بازداری و تصحیح حجم

- ۳۸- در طیفسنجی تشید مغناطیسی هسته (NMR) کدام عبارت در مورد قواعد حاکم بر ظاهر طیف‌های مرتبه یک، نادرست است؟

(۱) ثابت جفت‌شدگی با افزایش فاصله گروه‌ها کاهش می‌یابد.

(۲) هسته‌های هم‌ارز با هم برهمنشی ندارند و باعث شکافتنی همدیگر نمی‌شوند.

(۳) ثابت جفت‌شدگی با افزایش قدرت میدان مغناطیسی افزایش می‌یابد.

(۴) چندگانگی یک نوار بستگی به تعداد پروتون‌های هم‌ارز مغناطیسی اتم‌های همسایه دارد.

- ۳۹- همه عبارت‌های زیر در مورد طیف خطی و پیوسته اشعه X صحیح‌اند، به جز:

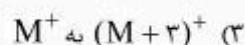
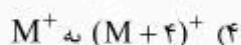
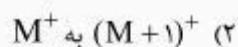
(۱) طول موج کوتاه حدی (λ_0) به ولتاژ شتابدهنده بستگی دارد ولی مستقل از جنس ماده هدف است.

(۲) طول موج خطوط طیفی تقریباً مستقل از حالت شیمیایی و فیزیکی عنصر هدف است.

(۳) بیشترین انرژی فوتون متناظر با کاهش انرژی جنبشی الکترون به صفر، در اثر یک برخورد است.

(۴) تابش خطی به دلیل کاهش ناگهانی شتاب الکترون‌های برخورد کننده با ماده هدف است.

- ۴۰- در طیفسنجی جرمی حضور اتم‌های کلر را در یک قطعه جرمی (fragment) می‌توان تشخیص داد، اگر نسبت ایزوتوپی مشخص باشد.

-۴۱- مزیت اصلی استفاده از هلیوم به جای نیتروژن به عنوان گاز حامل در کروماتوگرافی گازی (GC)، کدام است؟

- (۱) با امکان استفاده از آشکارساز هدایت گرمایی، حساسیت اندازه‌گیری را افزایش می‌دهد.
- (۲) هلیوم سبک‌تر از نیتروژن است و اجزای نمونه را سریع‌تر شسته و راندمان ستون را بالا می‌برد.
- (۳) نیتروژن ایزوتوپ‌های پایداری دارد که جدا شده و باعث رفتار غیرمعمول ستون می‌شوند.
- (۴) هلیوم گازی بی‌افر است و برخلاف نیتروژن امکان واکنش با اجزای نمونه را ندارد.

-۴۲- کدام عامل ممکن است باعث ایجاد عرض از مبدأ در نمودارهای کالیبراسیون اسپکتروفوتومتری UV-Vis شود؟

- (۱) تکفام نبودن تابش
- (۲) زیاد بودن تابش هرز
- (۳) متفاوت بودن سل نمونه و شاهد
- (۴) مناسب نبودن طول موج انتخاب شده

-۴۳- جداسازی کروماتوگرافی گازی برای نمونه‌ای از یک آفت‌کش (X) انجام گرفت. بدین منظور به محلولی حاوی غلظت

$M/10$ از X، استاندارد داخلی S اضافه شد تا غلظت نهایی آن برابر $5M/10$ شود. سطح زیر پیک برای این دوغونه (S,X) به ترتیب معادل ۴۰۰ و ۳۰۰ بود. برای آنالیز نمونه مجهول، $mL/10$ از استاندارد S به $mL/10$ از مجهول X اضافه و محلول به حجم نهایی $mL/50$ رسانده شد. اگر سطح زیر پیک به دست آمده برای X و S به ترتیب ۵۰۰ و ۶۰۰ باشد، غلظت مولار مجهول، کدام است؟

- (۱) 2×10^{-2}
- (۲) $2/5 \times 10^{-2}$
- (۳) 3×10^{-2}
- (۴) 4×10^{-2}

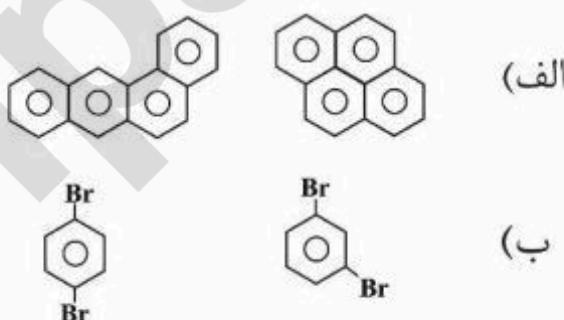
-۴۴- ضریب جذب ماده فلئونورسانس‌کننده A برابر $1 \times 10^5 \text{ L mol}^{-1} \text{ cm}^{-1}$ است.

ضریب جذب ماده فلئونورسانس‌کننده B برابر $1 \times 10^3 \text{ L mol}^{-1} \text{ cm}^{-1}$ است و بازده کوانتومی آن برابر ۱/۰ است.

براساس اطلاعات داده شده، حساسیت کالیبراسیون فلوریمتری دو ماده نسبت به یکدیگر، در حساسیت یکسان آشکارساز چگونه است؟

- (۱) حساسیت کالیبراسیون A و B برابر است.
- (۲) حساسیت کالیبراسیون B بیشتر از A است.
- (۳) حساسیت کالیبراسیون A بیشتر از B است.
- (۴) با اطلاعات داده شده حساسیت کالیبراسیون قابل محاسبه نیست.

-۴۵- بهترین روش کروماتوگرافی مایع با عملکرد بالا برای جداسازی زوج مولکول‌های زیر، کدام است؟

- (۱) جذب سطحی، تقسیمی فاز نرمال
- (۲) جذب سطحی، تقسیمی فاز معکوس
- (۳) جذب سطحی، جذب سطحی

- (۱) جذب سطحی، تقسیمی فاز معکوس
- (۲) تقسیمی فاز معکوس، جذب سطحی

isipaper.org

isipaper.org